

*„ Човјек који не жели да плати своје пореске
обавезе у циљу да би смањио своје трошкове,
личи на животињу која нема
карактеристике цивилизацијског друштва.“*

Р. Стаут „ Бити човјек“ 1948. година

Увод

Са настанком државе, као основни облик финансијских односа, у друштву су се појавили порези. Данас, све више актуелно постаје питање проучавања утицаја пореског оптерећења на финансијски резултат пословања предузећа.

Плаћање пореских обавеза предвиђено у циљу обезбјеђења државних функција и представља материјалну базу за обављање функција и задатака које држава спроводи кроз пореску политику, која представља саставни дио финансијске државне политике.

Порези представљају економску категорију, која има значајну улогу у људском животу од давних времена. Настанак пореза повезан је са развојем друштва, потребом задовољења општих друштвених интереса, одржавања државних функција, финансирање социјалне и војне структуре.

Порези увијек заузимају своје мјесто у друштвеном развоју, али су били на неки начин „удаљени“ од појединаца. Обавезу плаћања пореза имали су сви, али при томе нико није имао потребе размишљати о износу и основу пореских давања. Данас, ситуација се потпуно промијенила: знање у сегменту пореског система је потребно како правном лицу тако и појединцима у свакодневном животу, у циљу одржавања привредне активности, планирања свог буџета, и избјегавања конфликтних ситуација са државом.

Свако предузеће, независно од величине, гране дјелатности – представља сложен систем, који се налази у сталној интеракцији са тржиштем и екстерним окружењем, стога доласком тржишних односа дошло је до потребе проналаска новог приступа обављања дјелатности предузећа.

Предузећа (правна лица) имају важну улогу у процесу побољшања стања привреде, с тога на данашњи дан опорезивање правних лица представља актуелан проблем и зато пореским органима је веома битно знати: да ли је предузеће ликвидно и у стању да плаћа своје пореске обавезе. С тога државу прије свега интересује биланс прихода предузећа, који представља извор плаћања пореских обавеза. Анализом финансијског стања се баве менаџмент предузећа кроз специјално формиране службе рачуноводствене и пореске евиденције, план и анализа, као и порески органи у циљу планирања прилива средстава у државни буџет. Уз помоћ пореза успостављају се међусобни односи предузећа свих облика власништва са државним и локалним буџетама, банкама и надлежним институцијама.

Државна политика неопходна у циљу одржавања ефикасне производње, која би

омогућавала формирање погодне средине за обављање привредне дјелатности и пословање предузећа уз могућност остварења максималног профита (прихода).

Актуелност теме овог Дипломског рада се састоји у томе да у условима финансијске нестабилности, опадања БДП-а и раста инфлације, привредним субјектима постаје све теже поднијети обавезу плаћања пореских обавеза, дакле предузећа све јаче осјећају терет пореског оптерећења и активно траже путеве избјегавања уплате пореских обавеза.

Дакле циљ овог Дипломског рада – разрада препорука у циљу оптимизације пореских давања. У сврху постизања постављеног циља током састављања дипломског рада постављене сљиједеће задатке:

- размотрити суштину опорезивања предузећа;
- размотрити теоријску базу регулисања пореског система на предузећу;
- спровести анализу пореске евиденције на примјеру Рафинерије уља Модрича;
- размотрити препоруке, методе оптимизације система опорезивања.

Предмет - проучавање привредних односа који настају приликом опорезивања предузећа.

Објекат истраживања - „Рафинерија уља“ а.д. Модрича, која обавља своју основну дјелатност на територији Републике Српске и бави се прерадом и прометом нафте и нафтних деривата.

Теоријски основ за израду овог дипломског рада представљају научни радови српских и руских стручњака пореског права, интерна пословна документација Рафинерије уља Модрича.

Основни извори информација које су коришћене током састављања овог дипломског рада – пореска и рачуноводствена евиденција, правилник о пореској политици, статут Рафинерије уља Модрича.

У првом дијелу рада су разматране дефиниције и класификација пореза, теоријски аспекти опорезивања предузећа, суштина опорезивања предузећа.

Други дио се састоји од опште анализе пословања Друштва Рафинерија уља Модрича у дијелу вођења рачуноводствене и пореске евиденције, представљена организациона шема, дате опште карактеристике предузећа, представљен преглед свих пореских давања на предузећу.

У трећем дијелу се дају препоруке и методе који се могу примјенивати у циљу оптимизацији пореског система.

С обзиром на горе наведено, постављене циљеве, дат је закључак да пореско планирање треба да постане сегментом активности која се води у оквиру предузећа, која има за циљ ублажавање утицаја екстерног окружења на текуће и будуће пословање предузећа, обезбјеђење равнотеже међу фискалном и регулаторном функцијом пореза, а самим тим омогућавање ефикасности стимулисања улоге пореског система. Дакле ради се о формирању ефикасног система управљања предузећем, постизања конкурентности у условима нових тржишних услова, а прије свега поштовања закона важећег пореског система.